

ความแตกต่างทางด้านสัมฤทธิผลทางการศึกษา
ของมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่มีพื้นฐานกับ ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์

นางสาว สัทธยา สิริศกนิมิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-573-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016293

i 10306468

ความแตกต่างทางด้านสัมฤทธิผลทางการศึกษา
ของมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์

นางสาว สัทธา สิริศุภนิมิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-573-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016293

i 10306468

THE DIFFERENCE BETWEEN ACHIEVEMENT
OF CHULALONGKORN UNIVERSITY MASTERS OF ARTS
IN LIBRARY SCIENCE WITH AND WITHOUT BACKGROUND KNOWLEDGE
IN LIBRARY SCIENCE

Miss Sahataya Sirisupanimit

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science
Graduate School
Chulalongkorn University

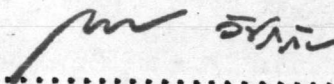
1990

ISBN 974-577-573-8

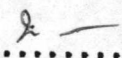

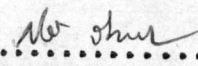
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความแตกต่างทางด้านสัมฤทธิผลทางการศึกษาของมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์
โดย นางสาว สหทัย ลีวิศุภนิมิต
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล

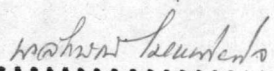
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. กเวว วัทธานัสัก)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรณิณมล กุลมุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไหมหน่ายกิจ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุนทรี หังสุสัค)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อ วิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สหัชยา สิริคุณนิมิต : ความแตกต่างทางด้านสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ (THE DIFFERENCE
BETWEEN ACHIEVEMENT OF CHULALONGKORN UNIVERSITY MASTERS OF ARTS
IN LIBRARY SCIENCE WITH AND WITHOUT BACKGROUND KNOWLEDGE IN
LIBRARY SCIENCE) อ. ที่ปรึกษา:รศ. ศัจ จันทวิมล, 152 หน้า
ISBN 974-577-573-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างทางด้านสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของ
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ ที่เข้าศึกษาในปีการ
ศึกษา 2517-2528 พร้อมทั้งศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการศึกษาในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย ที่เกิดจากความแตกต่างในเรื่องความรู้พื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ของมหาบัณฑิตที่มี
พื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ โดยกำหนดแนวเหตุผลว่าความแตกต่างในเรื่องความรู้พื้นฐาน
ทางบรรณารักษศาสตร์มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยา
ลัย โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างในเรื่องความรู้พื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์มีผลต่อระยะเวลา
ที่ใช้ในการศึกษารายวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่ไม่มีผลต่อระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ระดับ
คะแนนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มรายวิชา 8 กลุ่ม ระดับคะแนนสอบวิทยานิพนธ์ ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาในภาควิชาฯ ทั้งหมดจนสำเร็จการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามแนวเหตุผลที่กำหนดไว้ทั้งหมด

นอกจากนี้ยังพบว่าความแตกต่างในเรื่องความรู้พื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ไม่มีผลต่อระดับ
ความเป็นปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ เนื่องจากมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับไม่
มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ ประสบปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน

บรรณารักษศาสตร์
ภาควิชา .....
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต ..... สิริคุณนิมิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... อ. จันทวิมล

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย .....

SAHATAYA SIRISUPANIMIT : THE DIFFERENCE BETWEEN ACHIEVEMENT OF CHULALONGKORN UNIVERSITY MASTERS OF ARTS IN LIBRARY SCIENCE WITH AND WITHOUT BACKGROUND KNOWLEDGE IN LIBRARY SCIENCE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SAJEE CHANDHAVIMOL, Ed.D. 152 pp. ISBN 974-577-573-8

The main purposes of this study were to find the difference between achievement of Chulalongkorn University Masters of Arts in Library Science with and without background knowledge in Library Science which attended in the academic year 1974-1985 and to investigate their problems and obstacles in their study. It was hypothesized that their different background effect on their achievement in many aspects.

It was found that their different background knowledge in Library Science are significant effect on their study duration for different subjects at the level 0.05 but are insignificant effect on their total average score, average score in eight groups of subjects, thesis score, duration in doing thesis and total study duration at the level 0.05. This result rejects the hypothesis.

Besides, it was also found that their different background knowledge in Library Science are insignificant effect on the average of their problems and obstacles in their study since they are in the same level.

ภาควิชา .....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา 2532 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล ที่ได้ช่วยเหลือในการแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง และ ดร. สุนันต์ สุขมลสันต์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและวางแผน สถาบันภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการคัดลอกข้อมูล จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบุพการี พี่ และเพื่อน ๆ ที่เป็นกำลังใจอันสำคัญ ช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลงได้

สหัทยา ลีวิศุภนิมิต

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	3
แนวเหตุผล	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7

2 การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์

การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ใน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	12
วิชาจัดห้องสมุด	12
ระดับอนุปริญญา	13
ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง	15
ระดับปริญญาบัณฑิต	15
ระดับปริญามหาบัณฑิต	17
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์	30
บรรณารักษศาสตร์ในอนาคต	32
ผลกระทบต่อห้องสมุด	32
ผลกระทบต่อบรรณารักษ์	33

ผลกระทบต่อหลักสูตร การเรียนการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	92
สรุปผลการวิจัย	92
การอภิปรายผล	103
ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	120
ประวัติผู้เขียน	152

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การปรับปรุงหน่วยกิต หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์* ระดับปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามปีการศึกษาต่าง ๆ	21
2 รายชื่อวิชาตามหลักสูตรอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามหลักสูตรที่ได้มีการปรับปรุงในปีการศึกษา ต่าง ๆ	22
3 จำนวนมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับ ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตาม ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา	40
4 จำนวนมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับ ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนก ตามตำแหน่งงานในปัจจุบัน	46
5 จำนวนมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับ ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนก ตามหน่วยงานที่สังกัดในปัจจุบัน	49
6 จำนวนมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับ ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนก ตามการประกอบอาชีพและ ไม่ได้ประกอบอาชีพก่อนเข้าศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท	52
7 จำนวนมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับ ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนก ตามลักษณะอาชีพก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท	53
8 จำนวนมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับ ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนก ตามเหตุผลที่ไม่ได้ประกอบอาชีพก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท	54
9 จำนวนมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับ ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนก ตามวุฒิที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี	55
10 จำนวนมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับ ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนก ตามวิชาเอกที่เลือกศึกษาในระดับปริญญาตรี	56
11 จำนวนมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับ ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนก ตามวิชาโทที่เลือกศึกษาในระดับปริญญาตรี	59
12 จำนวนมหาบัณฑิตที่ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามพื้นฐานความรู้ ทางบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาตรี	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13	จำนวนมหาดบัณฑิตที่ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตาม เหตุผลในการเลือกศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกใน ระดับปริญญาตรี 63
14	จำนวนมหาดบัณฑิตที่ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตาม เหตุผลในการเลือกศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาโทใน ระดับปริญญาตรี 64
15	จำนวนมหาดบัณฑิตที่ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตาม เหตุผลที่ไม่เลือกศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกและ วิชาโทในระดับปริญญาตรี 65
16	จำนวนมหาดบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนก ตามเหตุผลที่เลือกศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ใน ระดับปริญญาโท 67
17	ค่าความแตกต่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม จำแนกตามประเภทของมหาดบัณฑิต ที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ 69
18	ค่าความแตกต่างระดับคะแนนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มรายวิชา 8 กลุ่ม ของมหาดบัณฑิตที่มีพื้นฐาน กับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามหลักสูตร 1-4 และรวมหลักสูตร 1-4 70
19	ค่าความแตกต่างระดับคะแนนสอบวิทยานิพนธ์ จำแนกตามมหาดบัณฑิตที่มีพื้นฐาน กับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ 73
20	จำนวนมหาดบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนก ตามลักษณะการมาศึกษาในระดับปริญญาโท 74
21	ค่าความแตกต่างระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษารายวิชา ระยะเวลาที่ใช้ในการทำ วิทยานิพนธ์ และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาในภาควิชาฯ ทั้งหมดจนสำเร็จ การศึกษา จำแนกตามลักษณะการมาศึกษาในระดับปริญญาโท 76

ตารางที่		หน้า
22	จำนวนมหาดำเนินคดีที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามความสามารถในการนำความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์มาใช้ในการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโท	78
23	จำนวนมหาดำเนินคดีที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามเหตุผลที่สามารถนำความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทมาใช้ในการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโทได้น้อยหรือไม่ได้เลย	79
24	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามประเภทของมหาดำเนินคดีที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์	81
25	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาและอุปสรรคในการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของมหาดำเนินคดีที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์	82
26	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการศึกษาในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามประเภทของมหาดำเนินคดีที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์	84